

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 32Dz/6/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 9622200026
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anita Filová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:9622200026.3

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v disciplinárnom senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Anity Filovej a sudcov JUDr. Mariána Fečíka a JUDr. Michala Matulníka, PhD., v disciplinárnej veci proti disciplinárne obvinenému: Y. Š.O. V., pre závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 2 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 116 ods. 1 písm. a) daného zákona, o vylúčení príseďiacej sudkyne Mgr. Evy Kováčechovej, takto

rozhodol:

Príseďiaca sudkyňa disciplinárneho senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky Mgr. Eva Kováčechová je vylúčená z vykonávania úkonov disciplinárneho konania v disciplinárnej veci vedenej na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 31D/7/2021 podľa § 32 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 4 a § 24 ods. 2 zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok).

odôvodnenie:

1. Dňom 1. augusta 2021 bol zriadený Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší správny súd“), do ktorého právomoci bolo, okrem iného, zverené aj rozhodovanie o disciplinárnej zodpovednosti sudcov, prokurátorov, notárov a súdnych exekútorov [článok 142 ods. 2 písm. c) Ústavy Slovenskej republiky]. Uvedená skutočnosť súčasne znamenala, že dňom 1. augusta 2021 prestali vykonávať svoju činnosť disciplinárne senáty zriadené v súlade so zákonom č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Dňa 1. decembra 2021 nadobudol účinnosť zákon č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok), v zmysle ktorého boli kreované na najvyššom správnom súde disciplinárne senáty.

2. Dňa 21. októbra 2019 bol Disciplinárnemu senátu Súdnej rady Slovenskej republiky doručený návrh ministra spravodlivosti Slovenskej republiky Mgr. Gábora Gála z toho istého dňa na začatie disciplinárneho konania proti disciplinárne obvinenému sudcovi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Y. Š. V., pre závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 2 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 116 ods. 1 písm. a) daného zákona. Tejto veci bola pridelená sp. zn. 1Ds/2/2019. Predmetné konanie bolo zastavené rozhodnutím disciplinárneho senátu sp. zn. 1Ds 2/2019 zo 17. marca 2020, proti ktorému podal disciplinárne obvinený odvolanie, pričom odvolaciemu konaniu bola pridelená sp. zn. 2Dso/5/2020. Po nadobudnutí účinnosti disciplinárneho súdneho poriadku bola daná disciplinárna vec náhodným výberom pridelená disciplinárnemu senátu 31D najvyššieho správneho súdu, ktorý o nej koná pod sp. zn. 31D/7/2021.

3. Za jedného z prísediacich sudcov vo veci sp. zn. 31D/7/2021 bola náhodným výberom vybraná Mgr. Eva Kováčechová, ktorá v podaní označenom ako „Oznámenie o skutočnostiach odôvodňujúcich vylúčenie vo veci vedenej na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 31D/7/2021“ zo dňa 16. februára 2022 uviedla nasledovné: „K osobe Y. Š. V. som sa v období, kým som bola zvolená do databázy prísediacich sudcov disciplinárneho senátu, opakovane verejne kriticky vyjadrovala, a to ohľadom jeho pôsobenia vo funkcii predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj vo funkcii Ministra spravodlivosti Slovenskej republiky. Moje kritické vyjadrenia smerovali predovšetkým k verejnému vystupovaniu Y. V., pričom som uvádzala, že systematicky poškodzuje dôveryhodnosť slovenskej justície a ohrozuje dôveru verejnosti v justíciu. Subjektívne sa zaujatá necítim, avšak pri aplikácii testu nezaujatosti nie je rozhodujúci subjektívny pocit, ale existencia objektívnych skutočností, ktoré môžu vrhať pochybnosť na nestrannosť osoby prísediacej. Domnievam sa, že tieto skutočnosti môžu existovať aj vo veci disciplinárne obvineného Y. Š. V.. Preto som presvedčená, že z dôvodu môjho pomeru k účastníkovi konania som vylúčená z prejednávania a rozhodovania vo veci.“

4. Disciplinárne konanie vo veci sudcov procesne upravuje disciplinárny súdny poriadok s čiastočnou subsidiaritou Trestného poriadku (§ 4 disciplinárneho súdneho poriadku), pričom podľa predmetného ustanovenia sa na konania podľa disciplinárneho súdneho poriadku vzťahujú aj ustanovenia Trestného poriadku o vylúčení súdu a iných osôb, a to v prípade „ak tento zákon [rozumej disciplinárny súdny poriadok] neustanovuje inak a ak to povaha veci pripúšťa“ a ustanovenie § 4 disciplinárneho súdneho poriadku zároveň definuje aplikáciu ustanovení Trestného poriadku „primerane“. Najvyšší správny súd teda oznámenie dôvodov vylúčenia prísediacej sudkyne Mgr. Evy Kováčechovej preskúmal primerane aplikujúc ustanovenie § 31 ods. 1 Trestného poriadku.

5. Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku je z vykonávania úkonov trestného konania vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

6. Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že pre vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania vo veci je rozhodné, ak možno mať so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom (resp. iným osobám alebo dotknutým orgánom), pochybnosti o jeho nezaujatosti, dôvodnosť ktorých musí však vyplývať z objektívne preukázateľných skutočností. Nestrannosť treba skúmať z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, t. j. v danom prípade treba zistiť osobné presvedčenie sudcu prejednávajúceho prípad, a z objektívneho hľadiska nestrannosti, t. j. v danom prípade treba zistiť, či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu predpokladá až do predloženia dôkazu opaku. Nestrannosť sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti, resp. necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahe, či možno usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Za objektívne pritom nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne niekomu javí, ale to, či reálne neexistujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k pochybnostiam o tom, že sudca určitým, nie nezaujatým vzťahom k veci pristupuje. Vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci je nutné spájať nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď. tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, najmä vo veci Delcourt v. Belgicko, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná (“justice must not only be done, it must also be seen to be done”)].

7. V prejednávanej veci prísediaca sudkyňa Mgr. Eva Kováčechová oznámila dôvody svojej zaujatosti, ktoré obsahovo vymedzila svojím pomerom k disciplinárne obvinenému. Z jej podania je zrejmé, že ňou uvádzaným skutočnostiam prikladá taký význam, ktorý zakladá dôvod jej vylúčenia z vykonávania úkonov predmetného disciplinárneho konania. Ostatne vo svojom podaní Mgr. Eva Kováčechová vyjadruje presvedčenie, že „ ... z dôvodu môjho pomeru k účastníkovi konania som vylúčená z prejednávania a rozhodovania vo veci.“

8. Z oznámenia Mgr. Evy Kováčechovej vyplýva, že sa v minulosti verejne kriticky vyjadrovala k osobe disciplinárne obvineného Y. Š. O. V.. Rozšírenosť a verejnú známosť kritických postojov Mgr.

Evya Kováčehovej k disciplinárne obvinenému potvrdzuje aj skutočnosť, že denník s celoštátnou pôsobnosťou (denník SME) uverejňujúci profil Mgr. Evya Kováčehovej (ako kandidátky na sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky v roku 2019) prísediacu sudkyňu uviedol slovami: „Ústavný súd: Kandidátka Eva Kováčehová - kritička V.“.

9. Za daných okolností, hoci sa Mgr. Eva Kováčehová voči disciplinárne obvinenému subjektívne zaujatá necíti, nie je možné (z objektívneho hľadiska; aplikujúc teóriu zdania bližšie opísanú v bode 6 vyššie) hovoriť o jej nezaujatosti.

10. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel najvyšší správny súd k záveru, že skutočnosti, ktoré Mgr. Eva Kováčehová uviedla vo svojom oznámení zakladajú dôvod jej vylúčenia podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s ustanovením § 4 disciplinárneho súdneho poriadku a preto rozhodol tak, že ju podľa § 24 ods. 2 disciplinárneho súdneho poriadku vylúčil z vykonávania úkonov disciplinárneho konania vedeného na najvyššom správnom súde pod sp. zn. 31D/7/2021.

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho správneho súdu (v zložení podľa § 24 ods. 2 disciplinárneho súdneho poriadku) v pomere hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.